

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **B.H.D.**, narozen „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č. j. MV-70537-4/SO-2017,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 13. 7. 2017, č. j. MV-70537-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-7577-29/PP-2016, **se pro nezákonnost zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 13. 7. 2017, č. j. MV-70537-4/SO-2017, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-7577-29/PP-2016. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím zamítl žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a vzhledem k okolnostem případu nepřiměřené a nepřezkoumatelné. Poukázal na to, že správní orgány upozornily na nesrovnalosti v odpovědích žalobce a jeho manželky na otázky týkající se společného soužití před svatbou a krátce po ní; odkazují zejména na skutečnost, že oba uvedli špatně datum uzavření manželství, rozdílně uvedli otevírací dobu obchodu, výši příjmů manželky, rozdílně odpověděli, kde byli společně nakupovat, kdo doma vynáší smetí, a rozdílně popsali své plány do budoucna. Žalobce označil uvedené rozpory v jejich odpovědích za zcela banální, kdy jde spíše o rozpor v subjektivním vnímání reality nežli o důkaz toho, že by jejich manželství bylo účelové či nefunkční. Konstatoval, že pokud jde například o datum uzavření manželství, skutečnost, že si žalobce a jeho manželka spletli přesný den jeho uzavření, nemá žádnou vypovídací hodnotu, když je zřejmé, že manželství skutečně uzavřeli. Uvedl, že rovněž společné nákupy zjevně v rodině probíhají často, a tedy každý subjektivně odkázal na jiný. Zdůraznil, že společné plány do budoucna přitom oba uvedli co do obsahu shodně, přesto to považují správní orgány za rozpor. Upozornil na to, že pouze pochybnosti nestačí k učinění závěru o účelovosti manželství. Zdůraznil, že správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí neuvedly žádnou přezkoumatelnou úvahu k aktuálnímu vztahu žalobce a jeho manželky. Postup žalovaného, který konstatoval, že není nutné posuzovat existenci a stav manželství ke dni vydání rozhodnutí, nýbrž jen k okamžiku jeho uzavření, byl nesprávný. Manželství žalobce bylo prokazatelně uzavřeno, manželé žijí ve společné domácnosti, což bylo ověřeno provedenou kontrolou. Manželství bylo dle jeho názoru aktuálně plnohodnotně konzumováno, přičemž manželé plánují společné děti. Jestliže došlo k odlišným odpovědím, šlo toliko o podcenění správního řízení z jejich strany, kdy nepředpokládali, že by mohl někdo jejich vztah rozporovat.
3. Poukázal na to, že není povinností účastníka řízení dokazovat, že jeho manželství je účelové, nýbrž to je správní orgán, který musí toto v případě pochybností prokázat, a to v souladu se zásadami materiální pravdy a zásadami in dubio mitius či in dubio libertate. Zjištěný skutkový stav však účelovost manželství neprokázal. Uvedl, že výpovědi manželů trpí určitými nedostatky či rozpory, jde většinou o rozpory v nikoli zásadní oblasti společného života, a tyto tedy nijak neprokazují, že by vztah žalobce s jeho manželkou byl účelový či jinak nefungoval. Poukázal na to, že žalovaný si určité rozpory ve výpovědích naopak domýšlí a většinové odpovědi manželů, které jejich vztah i soužití prokazují, opomíjí. Žádným jiným důkazem nebyly pochybnosti o účelovosti manželství podpořeny, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

a to ani pobytovou kontrolou, kterou bylo ověřeno, že žalobce se svojí manželkou žije na adrese společného bydliště. Bylo přitom zjištěno, že na předmětné adrese žijí i další členové manželčiny rodiny, správní orgán I. stupně však tyto osoby coby svědky nevyslechl. Žalobce připomněl, že k žádosti doložil oddací list a veškeré nezbytné náležitosti, a měl tedy za to, že splnil zákonné podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu. Uvedl, že správní orgán I. stupně nepřihlédl ke zjištěním svědčícím v jeho prospěch a vyšel pouze z protokolu o jeho výsledku, ačkoliv tento důkaz sám o sobě účelovost manželství neprokazuje.

4. Žalobce dále namítal, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v rozporu se zjištěným skutkovým stavem a v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a je tedy nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí dle žalobce vyplynula ze skutečnosti, že žalovaný neopírá své rozhodnutí o dostatečně prokázané závěry a též z toho, že vychází z okolností, které nejsou pro posouzení žádosti relevantní. Dle názoru žalobce měly správní orgány při posuzování jeho žádosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do základních práv a svobod jak jeho samotného, tak i jeho manželky. Správní orgán I. stupně se však tímto aspektem nezabýval a žalovaný odmítl tuto námitku s odůvodněním, že neposouzení těchto okolností nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalobce na základě výše uvedeného shrnul, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 2, § 3, § 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, jakož i v rozporu s § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jakož i s čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či v rozporu s Úmluvou o právech dítěte.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Uvedl, že v napadeném rozhodnutí jsou srozumitelným a přezkoumatelným způsobem popsány důvody, pro které byla žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítnuta. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí též vypořádal se všemi námitkami žalobce vznesenými v odvolacím řízení. V ostatním odkázal na obsah správního spisu.

Správní spis

6. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 26. 5. 2016 žalobce podal žádost pro občany Evropské unie a jejich rodinné příslušníky o povolení k přechodnému pobytu ve smyslu § 87b zákona o pobytu cizinců. Jako účel pobytu žalobce uvedl „*sloučení rodiny manželka ČR*“. Ze zprávy Policie České republiky ze dne 7. 6. 2016, č. j. KRPU-115174-1/ČJ-2016-040026, vyplývá, že dne 6. 6. 2016 byla hlídkou Policie České republiky na adrese Sadová 350, Dolní Poustevna provedena pobytová kontrola za účelem zjištění, zda se žalobce zdržuje na uvedené adrese. Pobytovou kontrolou bylo zjištěno, že se v přízemí domu na uvedené adrese nachází provozovna obchodu, v prvním patře se nachází bytová jednotka o velikosti 3+1. V době provádění pobytové kontroly zde byl zastižen žalobce společně se svojí manželkou. Dále bylo zjištěno, že v domě bydlí další členové rodiny manželky žalobce, a to její matka, sestra, bratr a teta.
7. Dle protokolu ze dne 18. 8. 2016 manželka žalobce T.N.P., která je občankou České republiky, vypověděla, že se s manželem zná asi od léta roku 2012, kdy si začali psát přes Yahoo a poté i přes Facebook. Manžel ji oslovil jako první. Psali si skoro každý den až do doby, než přiletěl do České republiky. Uvedla, že poprvé se s manželem osobně setkala 21. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

10. 2015, kdy přiletěla do Vietnamu. Toho dne za ní přijel společně s jejím otcem do Hanoje. Pobýli spolu asi hodinu, poté však musel jet domů se svou sestrou, která také přiletěla do Hanoje, ona zas jela za svým otcem. Poté se s manželem viděli až 23. 10. 2015, kdy za ní přijel do domu jejího otce, nic předem neřekl a požádal ji o ruku. K žádosti o ruku uvedla, že proběhla odpoledne, dostala od manžela červené růže a stříbrný prstýnek s kamínkem, doma přichystal všude svíčky. Nevěděla, zda manžel žádal jejího otce o její ruku, ale s žádostí souhlasila. Poté už s ní manžel zůstal až do 26. 10. 2015. Následně jeli k manželovi domů, kde se připravovali na svatbu. Dne 29. 10. 2015 jeli do svatebního studia v Duc Thuan. Ona si tam si vyzkoušela šaty, nechala se nalíčit a vyfotit, potom až do svatby zůstala u manžela doma. K plánování svatby uvedla, že o svatbě mluvili už asi půl roku předem, možná už v roce 2014. Bavili se o tom, že až přiletí do Vietnamu, vezmou se. Termín svatby věděli měsíc předem, tedy 8. 10. 2015. Věděla o tom, že se budou brát, jen ne o tom, jestli a kdy ji manžel požádá o ruku. Potvrdila, že osobně se před svatbou neviděli, jen si volali přes videa. Svatba se konala u manžela doma dne 8. 11. 2015. Po svatbě odcestovala zpět do České republiky dne 24. 11. 2015, poté se s manželem osobně viděli až 13. 5. 2016, kdy přicestoval do České republiky. Po předstření informace, že v oddacím listu je uvedeno jako datum uzavření manželství 2. 11. 2015, uvedla, že si toho musí pamatovat příliš mnoho, je si však jistá, že svatbu měli 8. 11. 2015 a registrace zřejmě musela proběhnout ještě před svatbou. Ohledně místa bydliště konstatovala, že na adrese S. 350, D. P. bydlí asi od února 2015, manžel zde bydlí od svého příjezdu do České republiky. S manželem obývají druhé patro domu, kde mají jeden ze tří pokojů. Manžel v současné době nepracuje, pomáhá ji však v obchodě s donášením zboží ze skladu, peníze za to nedostává. Obchod mají otevřen od 8 do 20 hodin, manžel zde však netráví celý den, denně je třeba 3 až 4 hodiny pryč. Svého manžela živí, jelikož nemůže pracovat a nepřivezl si z domova žádné úspory. Dává mu peníze podle toho, jak potřebuje, nemají peníze rozdělené. Málokdy však něco kupuje sám, spíš jezdí nakupovat spolu a ona platí. Manžel chce podnikat ve stejném odvětví jako ona, ve stejném obchodě, nechce si otevřít svůj. Její čistý měsíční příjem z obchodu je 14 000 Kč. Rozpočet na nákupy mají dohromady s rodinou, neví, kolik platí za jídlo. Někdy chodí nakupovat jen s manželem, naposledy byli společně nakupovat před týdnem nebo deseti dny v Lidlu ve městě Zebnitz, což je v Německu. Odpad netřídí, jen PET láhve sbírají její sourozenci, vozí je proto do školy. Popsala, že až bude mít manžel hotové doklady a budou mít víc peněz, tak se plánují odtrhnout od její matky a otevřít si svůj obchod. Děti plánují v době, až budou samostatní a budou mít víc peněz.

8. Dle protokolu ze dne 18. 8. 2016 žalobce vypověděl, že se s manželkou seznámili v roce 2012 přes příbuzné. Jeho sestra, která žije v České republice, dala jeho manželce telefon a ta, když přicestovala do Vietnamu, volala mu do Japonska, kde tou dobou pobýval. Chtěla se s ním seznámit. Poté si volali každý den přes Yahoo a Facebook. Osobně se poprvé setkali 21. 10. 2015, když manželka přijela na letiště do Hanoje. On tam přijel s jejím otcem, ona přiletěla s jeho sestrou. Zdrželi se tam 20 minut, povídal si se sestrou. Poté, co sestra odjela domů, odjeli s manželkou a jejím otcem k nim domů do L. M. K zasnubám uvedl, že proběhly u manželky doma. Připravil pití, květiny, prstýnek a svíčky. Na zasnubách byl přítomen otec manželky a její bratranec. Květiny byly červené, prstýnek zlatý s kamínkem. Toho dne ji požádal o ruku, bylo to večer asi kolem 10. až 11. hodiny, a ona souhlasila. Současně požádal o svolení jejího otce, který také souhlasil. Dále konstatoval, že dne 26. 10. 2015 s manželkou jeli k jeho rodičům do H. T., informoval je o tom, že se chtějí vzít, a oni souhlasili. Až do svatby zůstali u jeho rodičů, svatbu měli 8. 11. 2015. Svatbu začali plánovat téměř rok dopředu. Termín mu určili rodiče, vybírali ho dle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

starých zvyklostí dle kalendářů a horoskopů. Před svatbou se tedy osobně nikdy neviděli, pouze na internetu. Úřední registrace sňatku proběhla dne ... v L. M., den předtím odjeli z jeho bydliště k manželce domů. Po svatbě se opět neviděli, protože všechno trvá dlouho, v kontaktu byli přes internet. Po představení informace, že v oddacím listu je uvedeno jako datum uzavření manželství ..., deklaroval, že uvedl datum ..., nikoli ... Dále uvedl, že na adrese Sadová 350, Dolní Poustevna bydlí od svého příjezdu do České republiky, manželka zde bydlí asi 2 roky. Jde o dům, kde je v přízemí prodejna. V prvním patře bydlí příbuzní manželky, její matka, teta a sourozenci. On s manželkou bydlí ve druhém patře, kde mají dvě místnosti. Manželce vypomáhá s vybalováním zboží nebo s úklidem cca 2 až 3 hodiny denně, žádné peníze však nedostává. Prodejna je otevřena od 7 do 17 hodin. Vypověděl, že v České republice žádný příjem nemá, ve Vietnamu má peníze v bance, které v České republice vybírat nemůže. Živí ho manželka a její matka, kapesné od manželky nedostává, protože ho nepotřebuje. S manželkou by chtěl podnikat a pracovat, chtěli by mít obchod s potravinami. Manželka vydělává kolem 30 000 Kč měsíčně, všechny výdaje platí ona. S manželkou chodí společně nakupovat, ale neví, jakou částku utratí za jídlo. Naposledy byli nakupovat v Penny a Kauflandu v Rumburku, asi před týdnem. Odpadky vynáší on, občas teta. Odpad netřídí, pouze PET láhve dávají do určené popelnice. Vypověděl, že v budoucnu by si chtěl s manželkou otevřít obchod a chtějí mít děti, a to až bude mít pobyt asi jeden rok.

9. Dne 15. 11. 2016 byla žalobci poskytnuta možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí využil, nijak se k nim ale nevyjádřil. Rozhodnutím ze dne 11. 4. 2017, č. j. OAM-7577-29/PP-2016, správní orgán I. stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce odvolání ze dne 24. 4. 2017, doplněné podáním ze dne 3. 5. 2017, v němž uplatnil obdobné námitky jako ve správní žalobě. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 21. 7. 2017.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný neopřel své rozhodnutí o dostatečně prokázané závěry, jakož i z toho, že žalovaný jako zásadní důvody pro své rozhodnutí shledal okolnosti, jež jsou dle žalobce pro posouzení žádosti irelevantní. Nepřezkoumatelnost žalobce shledával také v tom, že žalovaný odmítl jeho odvolací námitku týkající se nezkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí do základních práv a svobod žalobce s odůvodněním, že pouhá skutečnost, že správní orgán I. stupně tyto okolnosti neposuzoval, sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Tato námitka není důvodná. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal se všemi odvolacími námitkami, popsal, proč považuje konkrétní rozpory ve výpovědích žalobce a jeho manželky za zásadní a proč je dle jeho názoru evidentní, že se pár neshoduje v popisu základních okolností svého života před i po uzavření manželství, což svědčí o účelovosti uzavření manželství. Žalovaný k otázce zkoumání dopadů rozhodnutí správních orgánů do soukromého a rodinného života žalobce poukázal na to, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno v souladu s právními normami České republiky, a proto se žalovaný neměl důvod domnívat, že by napadeným rozhodnutím došlo k porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či některého z ústavně zaručených práv uvedených v Listině základních práv a svobod. Z toho lze dle soudu jednoznačně dovodit, že žalovaný neshledal své rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně nepřiměřenými. Z uvedeného dále plyne, že rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné, neboť v jeho odůvodnění žalovaný srozumitelně uvedl dostatek důvodů, které jej vedly k zamítnutí odvolání a potvrzení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Soud uvádí, že žalobce spíše než s nedostatkem důvodů rozhodnutí nesouhlasí s vlastními závěry žalovaného, správnost závěrů žalovaného však bude předmětem posouzení dalších žalobních námitek.
14. Dále se soud zabýval námitkou žalobce stran nedostatečného zjištění skutkového stavu. V projednávané věci byla žalobci zamítnuta žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, neboť účelově uzavřel manželství. Podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 14. 8. 2017, *[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*
15. K tomu soud považuje za nutné poukázat na skutečnosti, které jsou správní orgány ve správním řízení o žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu z důvodu obsaženého v § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců povinny zjistit, aby bylo možno učinit závěr o účelovém uzavření manželství. Vzhledem k tomu, že právní úprava zákona o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie (§ 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), je při posuzování účelovosti uzavření manželství vhodné vycházet jednak ze sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, KOM (2009) 313 final, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Sdělení Komise“), jednak z usnesení Rady Evropské unie ze dne 4. 12. 1997, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, (dále jen „usnesení Rady“). Dle čl. 1 této rezoluce je za účelový sňatek třeba považovat „sňatek uzavřený mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země legálně usazeným ve členském státě a občanem třetí země pouze s účelem obejít pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země a získání povolení nebo oprávnění k pobytu pro občana třetí země“.

16. Podstatné indicie, které na možnou účelovost manželství ukazují, výstižně shrnuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, www.nssoud.cz. Dle něho mohou být přínosným inspiračním zdrojem především jednotlivé faktory plynoucí z čl. 2 rezoluce Rady, kterými jsou například skutečnosti, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu první schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců. Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že prokazování účelovosti manželství musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život. Za určující pro závěr o účelovosti manželství je třeba považovat například nevědomost jednoho manžela o zdravotních problémech druhého manžela či o jeho nezaměstnanosti a zásadní rozpory v otázkách vydělávání a úhrady společných finančních prostředků. Rovněž je třeba zohlednit okolnosti předchozího pobytu žadatele o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a časovou souvislost mezi uzavřením manželství a žádostí o pobytové oprávnění. Naopak to, že jeden z partnerů neví o předchozím protiprávním jednání druhého partnera, nemůže vést automaticky k závěru, že manželství nebylo uzavřeno po vzájemném poznání, neboť se jedná o otázku velmi citlivou a lze si představit, že i ve standardně fungujících manželstvích partneri o své protiprávní minulosti nevědí.
17. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je na správních orgánech, aby v řízení prokázaly účelovost uzavření manželství (srov. již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 As 58/2013-43), přičemž obcházení zákona musí být žadateli o povolení k přechodnému pobytu přičitatelné a současně musí být naplněna subjektivní stránka ve vztahu k jednání obcházejícímu zákon ve formě přímého úmyslu (srov. rozsudek ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016-32, www.nssoud.cz). Takový závěr předpokládá úplné zjištění rozhodujících skutečností a jejich posouzení ve vzájemných souvislostech. Rozhodně není možné dosáhnout uspokojivého výsledku zdůrazňováním dílčích okolností. Precizním soustředěním skutkového podkladu a vyhodnocením důkazů je třeba vytvořit logický řetězec skutkových okolností nevzbuzující důvodné pochybnosti o skutkovém základu posuzované věci (srov. rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č. j. 3 As 101/2013-34, www.nssoud.cz).
18. Při posuzování výpovědí manželů je třeba zohlednit, že „mnoho rozporů může v obdobných případech plynout ze subjektivního vnímání dotazované skutečnosti. Každý z manželů, zvláště když pocházejí z odlišných kulturních prostředí, může vztah provázející okolnosti a vztah sám vnímat rozdílně. Některé z okolností může v duchu zvyklostí prostředí, ze kterého pochází, subjektivně zdůrazňovat a jiné z téhož důvodu potlačit až eliminovat. Subjektivní je častokrát náhled na fungování domácnosti, společné přátele, každodenní vztahy manželů, na přístup k rodině partnera apod.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013-34, obdobně též rozsudek ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 Azs 115/2015-38). Vzhledem k standardizované formě vedení pohovoru v rámci správního řízení je poměrně jednoduché Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

se na dotazování připravit a odpovědi v předstihu koordinovat: „Není výjimečné, že se právě manželé, kteří sňatek uzavřeli účelově, podrobně naučí genezi jejich vztahu včetně seznámení, žádosti o ruku a dalších dílčích okolností. Stejně tak si mohou nastudovat i údaje o jednotlivých příslušnících rodiny. Pokud naopak necítí potřebu předstírat skutečnost, mohou některé okolnosti, v důsledku neznačených subjektivních důrazů, podcenit a opomenout“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013–34).

19. Soud dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011-102, publ. pod č. 2781/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz, ve kterém uvedl, že účelovost uzavření manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, a to ani když tomu tak od jeho úplného počátku nebylo.
20. Soud se shoduje se žalovaným v tom, že z výše uvedených protokolů o výsledku žalobce a jeho manželky sepsaných v rámci správního řízení vyplynuly skutečnosti, na základě kterých vzniklo důvodné podezření, že sňatek mezi žalobcem a jeho manželkou byl uzavřen za účelem získání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Z výpovědí žalobce a jeho manželky plyne, že se poprvé osobně setkali asi 14 dnů před vlastním sňatkem a že před tím byli v kontaktu pouze přes internet a sociální sítě. Po svatbě, která proběhla v listopadu 2015, se manželka ještě téhož měsíce vrátila do České republiky, zatímco žalobce přicestoval do České republiky až v květnu 2016. Rovněž i neshody ohledně zásnub spočívající např. v tom, že manželé popsali různě čas, kdy žalobce požádal svou současnou manželku o ruku (manželka uváděla odpoledne; manžel večer kolem 10. nebo 11. hodiny), materiál zásnubního prstýnku (manželka vypověděla, že prstýnek byl stříbrný; manžel uvedl, že byl zlatý) nebo v tom, zda žalobce žádal otce manželky o její ruku, svědčí dle soudu o účelovosti uzavření manželství. Tomuto závěru nasvědčují i rozpory ve výpovědích manželů týkající se úřední registrace jejich sňatku.
21. Soud se však neztotožňuje s názorem žalovaného, že se správní orgán I. stupně nemusel zabývat okolnostmi současného soužití žalobce a jeho manželky. Tento názor je v rozporu s již citovanými závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 104/2011-102, podle kterého účelovost uzavření manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu; pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, a to ani když tomu tak od jeho úplného počátku nebylo. Soud dále poukazuje na to, že nejde o ojedinělý názor Nejvyššího správního soudu, ale závěry uvedeného rozsudku judikatura Nejvyššího správního soudu plně akceptuje a vychází z něj, a jedná se tedy o ustálenou rozhodovací praxi (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 7 Azs 80/2015-31, ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, či ze dne 10. 1. 2019, č. j. 7 Azs 389/2018-33, www.nssoud.cz). Pokud žalovaný poukazoval na závěry judikatury, která předcházela vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 104/2011-102, jde o již rozhodovací praxí překonané názory. Soud tedy konstatuje, že správní orgány byly povinny zkoumat, zda manželství žalobce a jeho manželky plní svůj účel.
22. Podle § 655 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „občanský zákoník“) je hlavním účelem manželství založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pomoc. Obsah manželství potom v nejobecnějším smyslu vymezuje § 687 odst. 2 občanského zákoníku tím, že *manželé si jsou navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržívat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti*. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že výsledek provedené pobytové kontroly v bytě, v němž žalobce spolu s manželkou žije, naznačuje, že žalobce sdílí domácnost se svou manželkou, neboť v bytě byli v době pobytové kontroly zastiženi. I z výpovědí žalobce a jeho manželky lze - i přes dílčí a podle soudu nepodstatné odchylky týkající se vedení společné domácnosti - usuzovat na to, že manželé spolu žijí v jedné domácnosti, společně uspokojují své potřeby a plánují spolu i v budoucnu žít, chtějí založit rodinu a řádně vychovávat společné děti. Soud dále akcentuje skutečnost, že život ve společné domácnosti je též dle zmiňovaného Sdělení Komise pozitivním indikátorem, že manželství nebylo uzavřeno účelově.

23. Soud dále upozorňuje na to, že od doby provedení výsledků žalobce a jeho manželky v srpnu 2016 uplynulo ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí 8 měsíců a ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí téměř jeden rok. Za tuto dobu mohlo dojít v manželství žalobce a jeho manželky k významnému vývoji, který správní orgány nijak neprověřovaly. O tom, že ke změnám v soužití žalobce a jeho manželky mohlo dojít, ostatně svědčí dopis manželky žalobce doručený správnímu orgánu I. stupně dne 14. 12. 2016, v němž uvedla, že by s manželem rádi začali žít jako rodina odděleně od ostatních příbuzných. Za této situace nelze považovat skutkový stav zjištěný správními orgány za dostatečný k závěru, že bylo prokázáno, že by manželství žalobce a jeho ženy neplnilo svůj účel po celou dobu správního řízení, tedy až do rozhodnutí žalovaného.
24. Soud shrnuje, že je nesprávný názor žalovaného, že se správní orgán I. stupně nemusel zabývat okolnostmi současného soužití žalobce a jeho manželky. Z tohoto důvodu je žalobou napadené rozhodnutí nezákonné. Soud tudíž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že uvedený nesprávný názor zaujal ve svém rozhodnutí i správní orgán I. stupně a je možné očekávat i rozsáhlejší dokazování a četné úkony správního orgánu, soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
25. V dalším řízení jsou správní orgány povinny zkoumat, zda manželství žalobce a jeho manželky plní svou funkci, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu, k čemuž provedou další důkazy ke zjištění skutečného stavu věci z vlastní iniciativy. Na základě takto doplněného správního spisu znovu posoudí, zda manželství žalobce a jeho manželky plní zákonem předpokládané funkce, či zda je prokázáno, zda manželství žalobce je účelové, a to za účelem získání povolení k přechodnému pobytu. Správní orgány jsou právním názorem vysloveným soudem v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
26. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 9 800 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč za žalobu, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – písm. a); podání žaloby – písm. d)] a z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu]. Soud žalobci nepřiznal náhradu za zaplacený soudní poplatek 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku, neboť návrh na

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

přiznání odkladného účinku byl usnesením zdejšího soudu ze dne 18. 9. 2017, č. j. 15 A 181/2017-20, zamítnut, a žalobce tedy v tomto rozsahu nebyl úspěšný.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 28. srpna 2019

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.